

Normen op de schop

De ontwikkelingen in de wereld van de Openbare Verlichting volgen elkaar in razend tempo op. De Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) is daarom in het najaar van 2009 gestart met een optimalisatieproces van de huidige richtlijn NPR 13201-1. Tijdens de beurs Intertraffic 2010 in de RAI in Amsterdam stelde de stichting 120 lichtexperts in de gelegenheid hierover in discussie te gaan. Inside Information Verlichting legde haar oor te luister.

De eisen die vandaag de dag gesteld worden aan openbare verlichting zijn streng. We verlangen duurzaamheid en energiebesparing, en dat alles natuurlijk met behoud van veiligheid. Daarnaast wordt de verlichtingswereld momenteel overspoeld door noviteiten. Dit heeft natuurlijk consequenties voor de richtlijnen die verlichtingsexperts als leidraad gebruiken. Daarom is dit hét moment om alle nieuwe aandachtspunten eens nader onder de loep te nemen. Wij reizen dan ook af naar Amsterdam om het NSVV Openbare Verlichtingscongres 2010 bij te wonen.

Weerpresentatrice Helga van Leur opent de dag op de haar bekende, sprankelende wijze. De link tussen de keuze voor deze dagvoorzitter en het onderwerp wordt snel duidelijk: Van Leur blijkt op de hoogte te zijn van alle in's en out's op het gebied van klimaat en duurzaamheid. De eerste inhoudelijke spreker op het NSVV-congres is Ton van den Brink (werkzaam bij Rijkswaterstaat en voorzitter van de NSVV-commissie Openbare Verlichting). Hij legt de aanwezigen uit hoe de totstandkoming van normen verloopt. Uit de lezing blijkt dat wijzigingen in richtlijnen via diverse internationale organisaties verlopen. Verder wordt duidelijk dat de NPR een praktische richtlijn is, die niet is opgenomen in de wetgeving. Van den Brink benadrukt dat de discussie van vandaag uitermate belangrijk is, omdat de aanbevelingen uit deze bijeenkomst pro-actief ingebracht zullen worden bij die internationale organisaties. Wat dat betreft vervult Nederland een voortrekkersrol.

Menno van Noort (Infra Engineering) en Paul Rutte (Provincie Noord-Holland) nemen de microfoon van Ton van den Brink over en middels een boeiende en soms zelfs hilarische duopresentatie met de titel 'Wat is wijsheid' zetten zij de zaal op scherp. In hun lezing stellen zij de vraag wat er aan de nieuwe NPR toegevoegd zou moeten worden, wanneer we kijken naar de complexe keuzes waar we voor staan door onder meer nieuwe technische mogelijkheden en ontwikkelingen in de samenleving.

Ruben van Bochove (Ziut / projectleider herziening richtlijn) neemt na de koffiepauze de microfoon ter hand en geeft een toelichting op de deelprocessen voor de nieuwe richtlijn. Hij presenteert hierbij een aantal stellingen rondom de nieuwe richtlijn, waarop de aanwezigen kunnen reageren:

Moet gezichtsherkenning een item zijn?

De zaal komt tot de conclusie dat er een bewuste en genuanceerde keuze gemaakt moet worden, wanneer er sprake moet zijn van gezichtsherkenning. Dit kan wellicht zelfs per gemeente en/of afhankelijk van de situatie worden vastgesteld.

Moet er een voorstel tegen verblinding worden opgenomen in de nieuwe richtlijn?

De zaal antwoordt positief, waarbij men aangeeft dat er gekeken moet worden naar een balans tussen veiligheid en comfort.

Moet er een richtlijn voor de minimale hoeveelheid verlichting op gevels komen?

Men komt tot de conclusie dat er geen regels moeten komen, maar wel tips. Moeten er eisen gesteld worden aan de randzone bij de overgang van de bebouwde naar de onbebouwde kom? De zaal geeft aan dat dit zich moet beperken tot aandachtspunten en advies. Duidelijk wordt wel dat er nog gewerkt moet worden aan een stukje bewustwording.

Hebben fietsers in een buitengebied genoeg aan markering(sverlichting)?

De meningen zijn hierover verdeeld. Duidelijk wordt dat gekeken moet worden naar de functie van het fietspad; is er bijvoorbeeld sprake van een hoofdroute of een recreatieve route?

Hoe gaan we om met verlichting op gebiedontsluitingswegen met fietsers op de rijbaan en parkeervakken als conflictzone?

De zaal komt tot de conclusie dat niet iedere situatie gespecificeerd kan worden in nieuwe regels en dat 'bijzonder' wegontwerp niet moet leiden tot enorme verlichtingsniveaus. Het is handiger een stappenplan te maken om tot de juiste keuzes te komen waarbij nog steeds het boerenverstand moet worden gebruikt.

Gaan we voor een betere gelijkmatigheid en minder licht?

De zaal geeft aan dat er inderdaad nog meer oog voor gelijkmatigheid moet komen.

Moeten we met de toenemende vergrijzing de richtlijnen aanpassen aan personen van 40 jaar, in plaats van 30 jaar, zoals nu het geval is?

De meningen in de zaal zijn hierover verdeeld, waarbij 60 procent aangeeft dat het antwoord hierop negatief moet zijn. Men verwacht dat onderzoek meer duidelijkheid hierover zal opleveren.

Benieuwd als we zijn naar de opvolging van de bijeenkomst, bellen we een aantal dagen later met Ruben van Bochove om te informeren wat er met de input van deze dag gedaan is. Van Bochove reageert enthousiast: "Wij zijn blij verrast met de reacties die we gekregen hebben. De resultaten van het congres zijn teruggekoppeld naar de vier subwerkgroepen en worden momenteel verwerkt in het herzieningsvoorstel. Belangrijkste uitkomst is dat we meer inzicht hebben gekregen in de behoefte vanuit de markt. En het is duidelijk geworden dat we niet alles tot in de kleinste details moeten willen reguleren. Daarom werken wij nu volgens stappenplannen, waarbij denkrichtingen worden aangegeven met voldoende speelruimte om per situatie beslissingen te nemen. We hebben dus een goed beeld gekregen hoe het eindproduct moet worden." Dat eindproduct moet eind 2010 gereed zijn.

Bron: Inside Information verlichting editie 3, 2010

Auteur: Margreet Frens.